

SZLOBODNA REICS

FREE WORD

SZLOVENSZKE NOVINE

VOL. XIII LETNITECSÁJ

BETHLEHEM, PA.—PITTSBURGH, PA. ÁPRILIS 19, 1929

No. 12

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 25, 1919, AT THE POST OFFICE AT BETHLEHEM, PA., UNDER THE ACT MARCH 3, 1879

54 Lúdi Je

Vmouro Tornádo

Eto leto, kak se kaže, je veliki vótrov kraljivanya vrejmen. Szkoro od dnéva, do dnéva prineszėjo novine zaslosztae glási z táksi mejszt, po steri je ta neszmilena moucs vderjala prejk i neszmileno opúsesenost nihála za szebom za szpoumenek. Preminóusi pétek je Arkansas drzsélo scsulno etaksi bozi bies. Eden máli város, po iméni Newark je zesizsta za porob szpadno tomí vótri. Kak segou mámo pravit, szkoro je nej nihao kanna na kámmi. Trijé county-ji vu toj drzséli szo nájbole opúseseni. Hizse drevje i telefon sozjé táksi kejp kázsejo, kak je po neszmernoj bojni sega vidíti. Ranyeni je vees sztoim lúdi; 54 persoune szo pa szitek zgrúhile vu tom groznom opúscáványi.

KONFIRMÁCIJE

VESELNOSZT PRI

JOHN ZELKO

John Zelko plumbra mála esí Iluska je preminóuso nedelo pri konfirmácii bíla, na stero veszeljé szo nas Zelko prijátel edno jáko lejo drziszbo meli pri svojoj hízi vkúppozváno ino szo jo naté szpoumenek, ka je nyihova Iluska dnész vszivala obprvím Kriztusovo szvéto veszerjó: tídi z ednov bogátov vescerjov pogóuztíli. Dobro volou, stero je tá lísna jejsztvína i veszela tekoucsína gousztom dála, je esce poveksávála Iluskína szamoigrotna píána.

Gda szo pa Cipoth Vince z szvojov, pred vszejim szlovenami dobro poznávom skerjouv vu dobro volou notridápnoli, te je veszeljé naednók na návjisio sztubo sztoupilo.

Mr. Zelko szo vsze szvoje gouszje sz prijaznívov dvornosztjov obszlužsáváli vó, za stero szo nym tídi vszi gouszti obeccáli, ka sze nyihovoga pozáványi nigdár niti nedo probali odpovedávati.

Mála Iluska je szvojom krsztním rodítelam, vszejm gousztom i sztarisam szvojom lejo zahválnoszt právíla vu versusi, steroza szo nam je poszrecsilo od nyé dobíti, ino ga vu drúgim meszti nasi novín na szvekloszt dámo.

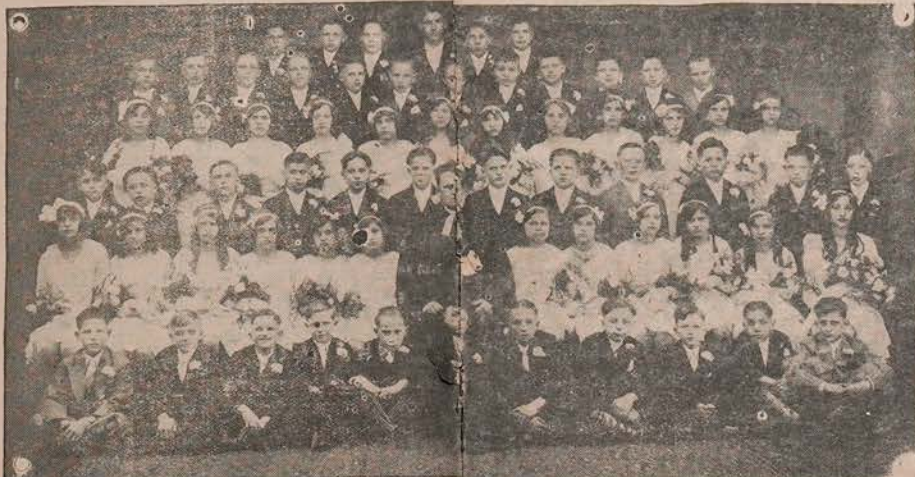
Boug dáj cejloj etoj prijaznívoj familiji veszéli i dúgi szitek.

PREMEMBE VU SZRBSZKOJ VOJSZKI

Vu szrbszkoj vojzski vózevesena prvejse generálise vsze vu penzijo dejvajo i noví k kváli verni szluzi dobíjo té szlúzsbe. Tak sze vidí, ka szo tej generáliske nej bíli kralí povouli zavúpni.

Ki Szrbszkoza országa sztálise dobro poznajo, sze bojfo, ka sztaga táksa rebericija príde vó, kak je vu 1900 leti bíla, gda szo Sándor Kralá i Draga Kralice neszmileno dolizmeszárili.

Konfirmácija klász vu evang. szlov. cérki.

Nájszpodjen réd (od leve na právo) William Persa, William Pors, Ernest Smodis, Frank Kuronya, Louis Leposa, Ernest Mary Ballek, Mary Groza, Sadie Talaber, Rev. Stiegler, Mary K Merklín, Goldie Dalmadi. 3-ji réd—John Pinter, Joseph Temlek, Geza Kovacs, Frank Mikolich, Stephen Cizmarics, Mikolich, Iren Kovacs, Géza Szabos, Héra Zeiko, Gizi Dun, Mary Emma Ivanics, Mary Malacsics, Yolanda Zsilavacs. 5-ti réd—Joseph Kren, Eugene Yanko, Joseph Lucsu, Geza Fortal, Louis Louis Kovacsics, Louis Grabar, William Ritter, Alex Gomboc, Felkar, Louis Ballek, Ernest S. Kerlak, Frank Horwath, Wil Skalich. 2-gi réd—Esther Pintarics, Iren Bokan, Irma Duh, Keresmar, Jennie Horwath, Julia Kuronya, Olga Franko, Irma es Filo, Nicholas Czipoth, Eugene Ritter, Stephen Ballek, Louis Keresmar, Frank Bolecz. 4-ti réd—Matilda Vranayacs, Irma Sibjanics, Iren Csacsar, Emma Csacsar, Ist Siftar, Stephen Duh, Joseph Horvath, Joseph Belajecz, Beer, Stephen Bogar, Geza Czipath, Geza Kovacz. 6-ti réd—Louis Kardosh, Frank Pinter. Photo by Biro.

Kús Kak Strof

John McCabe Brooklynski mesztancsar je tou grejono segou meo, ka je zseno pogouasztoma tak vu boszem iméni nadúunkao. Zseni je tou nej zesizsta povou li moglo bídti, ár je delo vu toszbou prislo.

Bírou, gda je obej dvej sztran ki goriposzilúhno, je dvojni szoud povedao vó na Johna, med sterima szi je on lehkó prebérao. Eden je tou bio, ka de na 6 mejszcevo vu povazilno delo mogo ídti, te drúgi pa tou, ka sészat mejszcevo vzaki dén more zseno krotko i lúbeznívo kúsnóti.

Ka steri strof je bio bole szígure, szi je John nej mogo náglo premiszliti. Po dúgsem vrejmeni je záto med tíma dvóma teakvíva strofoma li toga ménesega odébrao. Prívolo je i tídi obeccáo, ka te drúgi strof vóti, esí bár de ga tesko zdrzsati.

6 TONNA

PEJNEZ NA DEN

Zdrúseni Drzsél penezna fabrika z cejlov mocojouv dela. Vszaki dén 6 tonna noví papérni pejnez naprávi, steri vu krátkom vrejmeni tídi vu núcí prídejo. Zse je vozíjo vó vu gasze i okouli 1-ga júliusa do je zácsali vódvátati.

Zdajsní papérni pejnezi vasevkúp 1,500 tonna zsmécsve májov. Noví do szamo 1,000 tonna vagáli, ár szo z edním trétim tálom ménsi od zdajsní. Sztare papérna pejneze bi 40 bremenni zselezni melo pelati, novúe zse szamo 27.

Vu peneznoj fabríki 4,500 lúdi dela, kí znábídti nemajo rávno to najboznszejo plácsó.

Keliko Szoldákov Bi Amerika Bíla Mougoucsa Vóposztavíti?

Vu szvetovnoj bojni szo vu nájvecsi országaj do 45 lejt sztarosztí pozáváli notri i gnali moske na front. Vu nísterni országaj szo do 50 lejt sztarosztí mogli moski szlúzsíti vu bojni, vu Szerbiji pa do 60 lejt.

Csí bi vu Zdrúsení Drzsélaj Szeverne Ameríke do 45 pát lejt pozáváli notri, bi vu bojne vrejmeni té drzséle 24,000,000 lúdi bíle mougoucsu vu skér posztavíti.

LETNO VREJMEN APRILISA 28-ga

Aprílisa 28—ga zse zacne ono edno vóro ranejse vrejmen stero je od leta do leta návadno. Na té dén, rávno v nedelo, sze bozse szlúzsbe zse edno vóro ranej zaca nejo. 29-ga Aprílisa, v pondéjlek, do fabrike edno vóro ranej zacnele delati i deca do edno vóro prvo ali vu soulo.

Vüzemszki Szpoumenki

Ár od letosnyega vüzma zse szamo tou známo, ka je bio i nega ga vees, szkoro níksi szpoumenkov nemamo, steri bi nasz nazáj nanyega szpomínali. Eden ali drúgi mládi zná bídti esce má edno-edno lejo remenka, stera pa ga bole na onoga szpomína od koga jo je dóubo.

Za vüzemszki szpoumenek szí zdrzsamo tou ka edno jájce (z steroza pa je tídi i remenka) esí je kumesz posztávleno, 20—40 fúntov zsmécsve vóláda.

Kama Hodíjo Amerikanci Na Obed i Kama Po Obedi?

V Ameríki je zaisztino nejpotrebno, ka bi cslovek lacsén bio esí pejnez má. Povouli táksi mejszt jeszte, gde szi cslovek lehkó prebéra z jejsztvíne. Prvoga klásza restaurantov je 19,000 vu Zdrúsení Drzsélaj.

Gda sze stój náje, má príliko vu kávéhá z tídi ídti, ár etaksi prvevszte mejszt 22,300 jeszte. Csí pa stój szamo teo esce píti, táksa meszta tídi nájde, gde szi tou zselejnye lehkó dopúni, ár etaksi mejszt 6,400 jeszte vu etom országi.

CSTIMO SZLOVENSZKE NOVINE!

Telefon de glasznejsi

Sergius P. Grace, Bell Telephone kompanije podszedník vu Philadelphí je edno táksó prípravo dao gorídtí na telefon ino je tou Engineers Clubi tídi notripókázó, stera telefona glasz doszta mocnesjeseja naprávi, kak je do etimao poznáni.

Tá príprava je nej drúgo, kak níkse drovano téno plátino, (vu tou formo, kak na zvúnszki dvoraj mámo prouti múham) stero telefona glasz na edno ocno-megmenye vszebtí zasztáví i potom ga doszta mocnesjeseja dá vóz szébe.

Etomi novými zbrodjenyjé velíko prísesztnosztí prorokújejo, náimre za velíke dálecíne. Prejk mourja, vu steri stécs ország Europe, de sze glasz tak csízsto csúo, ka gda szi etí vu várasí pogucsávámó z nasím butcherom ino ga pítamó, esí má fájni maszten pork chops.

Odvzété Drájverszke Pravice

Od kédna, do kédna sze zgája ka poreden racsín auto drájverov zgrúbi license szvoje, árvozso nyi preljomíno one regule, stero szo za té poszel naprejszane. Vu preminóusim kédni szo 117—tim drájverom vzéli vkraj pravice. Nájvees med nými je pouleg pijanosztí prislo vu krivico (42). 26-tim szo za továjje, 20-tim pa za neszreco zroktíványi volo vzéli vkraj pravice.

RIBE I FINANCJE

Bídzi Trenton várasa tessé eden potok, tak sze zové ka: Jacoba Creek. Vu tom potouki doszta rib jeszte, záto je lúdjé vu tom szlobodnom vrejmeni radi lojvijo. Vu preminóusi dnévaj je eden szúhi detektiv tídi sou na tou szveszeljáványe. Kak szvoje trezese dolípúszti, vídi, ka sze ribe vsze prouti vodi passzijo i tak szo sle, kak tíszti cslovek, kí je szloboko trúfo vu glasz poglédnóti. Zanyimi ide i vídi, ka je vu ednom meszti velíka vnozína vóhánogona stofa vlejáno vu potok. Nej dálecs od tísztec je edna farína bíla.

Nej zse je té szúhi vees brigao za ribe, nego szvoje szúhe tíváriše kszebi vzévsí sze je na farmo dosztavo, okouli 50,000 gallónov vó nejkúhanogona stofa szo najsíli i poredno britki kaplic. Vért i eden nyegov pomocsník szta dolizadrzsáványi.

Gde Szúhe Szkourice Rasztéjo?

Szúhe szkourice, ali kak szmo vu Sztarom Kráji bole znali: Szent János kenýér, vu blízíni Medzelenogona mourja (Földközi tenger) lezsécsí drzsélaj zaszté Drejvo, na steroz me szpouva, de szkoro tak velíko, kak jablan. Na 60 procentov cukra zdrzsáványi vu szebi té szád, ga lúdjé radi szád pouva, esce i máro z tém krmíjo. Nájvees szúhi szkourice sze vu Englíski ország odá i tam sze poníca gori.

KELIKO AUTOMOBILOV MÁMO

The Bureau of Public Roads je vó dao sztatísztko od vu lájnszkom leti vu níci budoucsí masínov. Bílou je vu 1928 tom leti vu Zdrúsení Drzsélaj 24,493,124 masínov vu níci. Tou je 1,359,883 vees, kak naprej tíszto leto. Licénsi i registrácie sztrozski szo vózenesztí 322,630,025 dollárov, tou je \$21,568,893 vees kak vu 1927 leti.

Neszmerna summa je tej sztrozskov, ali esí vu opazko vzememo, po kak dobri potáj sze etí vozimo i esí szi zmsízlimo, kelko té potí kostajo te sze nemamo csúdvítati na tom, kama tej vnougi pejnezi idejo.

Zádeva Na 4th i New Vilicaj

Vszoboto vescer je na 4—th i New vilic kútki edna elektrícisna zseleznicá, (villamos) stera je po New vilici nad poldné idoucsa sze proti Allentowni scsela obrnóuti, vu zádnym táli dolí z sín szkoucsíla i eden masín je malo szkvaríla. Drúga neszreca sze je nej zgodíla. Za dvajsztí mínot potom je zse vsza zádeva odprávléna bíla.

KELIKO POUZODE MÁJO ZDRÚSENE DRZSÉLE POLDNÉSNYJOJ (SZPOUDNVOY) AMERIKI?

Kak vu nájveksem táli szvejta, tak vu poldnésnýjoj Ameríki tídi doszta pejnez májo Zdrúsené Drzséle vóposztajeni. Vecs, kak \$5,000,000,000 pejnez je poszodjéni tomí táli szvejta.

SZLOBODNA REICS
(FREE WORD)

SZLOVENSKE NOVINE
WINDI SH NEWS
720 EAST 4th STREET, BETHLEHEM, PA.
Phone 4912

SZHÁJA VSZÁKI PÉTEK - PUBLISHED EVERY FRIDAY
Editors: Kalman Banko & Stephen Banko, Reditela
Business Manager, Louis J. Bugel

NAPREJPLÁCSATI CEJNA		SUBSCRIPTION RATES	
Na edno leto	\$1.50	For one year	\$1.50
Vu Europo	\$3.00	To Europe	\$3.00

MLÁJSI BASKET BALL SPILARJE SZV. JÓZSEFA
Prvi red—Kranycz, Berg, Ca pt., Zelko (Mascot), Kollar Kovacs.—Drugi red—Rev. Dominic (Physical director), Pinter, Olay, Neimeister, Berger, (Coach), Kovacs, (Mgr). Photo—GlobeTimes

**KONFIRMÁCIE
VESZELÉ PRI
AMBRUS ISTVÁNI**

Eden, pred vszejmi slovenami dobro poznáni vrelli prijatel Ambrus István, szo na tou veszel je, ka je nyihova csi Irma, vne-delo pri konfirmácie oltári bila. leipo szpoumenka gosztsenyé dzsali na szvojem prebiválsici, gde sze je jáko velka i leipa družsba szprávilá vkúpe, naj nyi i nyihova vrejlo i vro túvárisico pozdrávla pri toj príliki. Mr. i Mrs. Ambrus szta z etim csejnyem szvojo dúznszot prouti szvojoj deci popolnoma szpunila. Konfirmácie veszelé szti pri-nyima vees nede, ár, bár je goszsz tom nyihovim t... szista

Jasz pa zatou váj szem vno-gokrát szvídila. Ali odpúztita mi tá prestoplej-nya. Vejm sze vees nepodam na táksa csejnyjnya!

Vam pa, predrági moj roditel-je krsztni: Zahválím, ka Bougi dáli szte me vkrszti. Obecanye vase szama zse vadlújem, Od dúznszoti zse zda gori vasz mentújem.

Vász pa zslájta, znanci, na tou proszim vrejlo: Prímte me gori, kak krsesení-co zrejlo. Nepozábte nigdár, pokécs te zsvíteli: Kak szte vazo Irma vszígdrá-ruáí meli.

**Zelko Huske Versus
Na Konfirmácie
Veszélészti**

Vszí predrági goszsz etí ekúpnabráni. Kí szte k-etoj máloj szsni pozváni: Lepou vasz vsze proszim naj-vam nede prouti: Ka jasz z-pár recsmi vavam szesém sze obrnouti. Náj obrevim mojim krsztnim roditelam, Z globocseie szrcá z jano hvádo dam, Za ono dóbrou, mi

persouna, Piemenito delo efakse ob-louna. Vam pa, drága moja rodbina toa právim, Ka líbezni vase nigdár nepo-zábim. Nepozábte túdi vi Husko vazo, Zdrzste vu szpoumenki cejlo hizso nase. Náj naszlejdyne pa vam, drá-gi roditelje, Pár zahválni rejesi zlehjne szree moje, Ár zvin Bouga, vsze, ka mam na etom szvejtí: Zsítek, zdrávje, pamet—vsze vam mam hváíiti. Proszim záto meiga Oeso ne-

roditelje, Zdáj, gda sztopiti scsém jasz pred oltár szvétí, Z bozsov pomocsjov scsém od vász szloboud vzéti. Púsztite z líbeznov me na tou pout stera, Z vrejmena detinszta k zrej-loszti me pela, I bár krscsenica práva zdaj

posztánem: Záto vasa vrejla krsztna csi osztánem. Znam, da jasz vász túj szem vesászi zbantúvala, Ali, tou je moja mladosz zro-kuúvala. Proszim záto vász zdaj, vu etom megnyeni: Vu bozsem imeni, odpúszite meni!

NOUVI HRAMI K ODAJI.
1 Bungalow i 2 na dvá stoka hrama, vszi trje novui, szo k odaji vu Hellertowni, Pa. Za cejno szpítávajte pri Stan-ley H. Peter-i, 311 Washington Ave., Hellertown, Pa., Phone 4539.

Od vrejmena, gda szo krszti me dzsali. Tesko mi za tou je táksa nájditi: Ka szkrbzszot bi nyim jasz mogla zahváíiti: Ali ober nász, ta neb-szka

ZELKO HUSKA
K KRSZTNIM RODITELAM
Na dén szvétí ete prve recsi moje, Vam szlíszjo, drági krsztní

George Bucsek
Slovenszki Novin
ZAVÜPAVNIK
1102 HIGH STREET
PITTSBURGH, PA.

Ka Naj Mlájsi Cstéjo...
LISZICA I RAK

Liszica je ednoga raka zagléd-nola, kí je z potoka vópridonesi z szvojoj pocsaszszotjov sze na trávniki spancejrao. Etak ga na-govori: —Ej goszpon rak, da sze mi rovno scsejso i kak vídim szkoro vees nazáj, kak naprej idejo. —Znam jasz hitrej túdi idti csi scsem i escse, csi je potrejno bejzszati túdi znam, znábídi bole kak vi goszpá liszica. Vídim vam na obrázi, ka mi nevórzéto, ali sztaviva sze za eden dollár. Liszica sze je spolíivo zasz-mehjála i ersé raki: —Sztoji po-godba; i kak dalecs va bejzsala. Jeli od New Yorka do Washing-tona, ali pa od Chicagója do San Francisco? —Kracissa pout nama túdi doj de, právi rak, bejzsiva eden máj (mile) ali pou májla. Kí bi dalecs dobro znao bejzsati, on na krát-koj pouti túdi leško vópokázse szvojo bisztroucsio. —Nájboje, bejzsiva eden máj —odgovori liszica. —Dobro je—právi rak—escse vam eden sztopáj prejdnyoszti túdi dam, (ka te vi z ednim szto-pájom naprej pri zacsétki) i csi tou nezvolite, níti nemo bejzsao zvami. Jasz mo odzaja za vami sztao i gda mo pravo: eden, dvá, trí, te sze zacse bejzsanye. Liszici sze je té gues povido i terkla je:

—Jasz vsze privoím, ka vi zselejte, ali nebi bíli tak dobri, ka bi sztávo maprej dolipácsali, naj mi z éjnoga brejga stero je nájnoga bejzsanya cíl, nej trbej pá eszi nazáj kvam prítú po pejzeje. —Bojdite malo potprlívi, prá-vi rak, vejm sze zse vószlízse, szterí de náj mogo plácsati. Na meszto szta sztopúla, Lí-szica naprej, rak pa odzaja z-anjov. Z skárjami szvojm i sze je mocno notrivcsesko v liszicim kosnati rép i zacse számnnati: Eden, Dvá, Trí! Liszica je z cejle moucsí, bej-zsala i gda do cíla pribezsí, sze je nazáj obrnouta i z mocsim glázom zacse krcsati. —Gde plejzite ví pocsaszsz rak? Rak sze je med etim zse dolí-púszto z liszicína repá i právi: —Pomali goszpá liszica z e-táksim spolíivim gucsom, jasz szem zse dávno etí i komaj szem zodolo vasz docsakati. Liszica sze nazájgléde i rej-szan tam vídi raka i malo je nej-tá szpádnola od csúduvanya, ka jo je rak príhto. Nej je bílou drúgo odzaja sztávo je mogla plácsati i potou je szramotlivo odcúmetáta od raka. Vecs z pámetjov, kak z mocs-jov.

**AMBRUS IRME RECSÍ
NA GOSZTSENYEJ**

Priso je dén drági, vrejmen ono velko, Stero vno go nász je csakalo natelko: Deca, roditelje i krsztna bo-trína, Zsnyimi navkúp túdi i cejla rodbina. Dorasesena decá, mí mládi krscsanye, Dnesz szmo potvdíli krsztno obecanye. Pred oltávom bozsim tou szmo oblúbili: Vero naso ka mo do szmrti líbúli. Naj vam povéjm záto dnesz, na szitka prági, Pár zahválni rejcsi vszejm, kí szte mi drági: Líbezni sztarisej, ocsa, mati míla, Hvála, ka szta zmenom telko sze trídíla. Gvántala szta mené, varvala, hránila,

Csi vam trbej ÁGENTA, kí szamo PRAVICO POVEJ: pois-csite gori STEVE GAZDA.
Csi scséte szekuléjzrati HRAM, POHÍSTVO, ali AUTOMÓ-BIL, prítde k-STEVE GAZDI! Nase speciálne vrejdnoszti na ete keđen zaodati szo:
1. Hayes Str. pouleg Sixth Str. polojno dupliske zidíne, 6 hízs i padláš, vroucsse vodé topoucsa, nové fajte bejli szink, koupán-ca i vsze potrejbscsine \$6,000.
2. Fifth St., blúzi Edward St. polojno dupliske zidíne, 8 hízs, padláš, koupánca, elektrík, sewer i gas \$5,550.
3. Za trstvo hramna E. 4th St. blúzi pri Buchanan St. polojno dupliske zidíne zevszemi potrejbscsinami 9 hízs, \$9,300
HRAMI I FARMÉ NAVSZEKRAJE. POISCSITE OBPR-VIM NÁSZ GORI.
STEVE GAZDA, lasztník.
GAZDA REALTY CO.
746 E. 4th Street. Bethlehem, Pa. Phone 227-M.

János Vitéz

Piszao: Petőfi Sándor; Poszlovenco: Polgár Sándor.

Potom sztrougve vszekli konyom szo med rébra,
Pod konyiszkli podkouymi dúdnjala je zémia
Ali zémle szree znábidi je bilo,
Pogúbe znamejnja, esi sze presztrasiló.

Voji tórkov zdaj zse naszrsi sze kecska,
Blek pa nadúje, kak pétakouov—beeska;
Nouzs má zserjávi, ga pivína szegrelja,
Tak bi miszlo eslovek, uborka je zrejla.

Tam sztoji zse rávno pred szvojim seregom,
Na oupacno gúbe z nezsmernim sze blekom;
Tórkli li glédajo, nej szo zse genoli,
Huszárje gda zse szo z—moucsjov nadnyé vdrlí.

Nej je bíjla zmejna bogme té vdér vougrov,
Nágio je oblejao sereg tórszki z—krvjov;
Svicalí szo tórkli, bresées, kak piskourje?
Okouli nyih zemla je erdeése mourje.

Hej Bozse moj! bogme vrousci dén je bio tou,
Z mrtví tórkov szkoro cejli brejg je postzao;
Cservatí pa basa esce itak zsvé,
Dárdó vu Jancsija rávno lúcsití scsé.

Kukorica Jancsi za spájz tou nevzeme,
K—nyemi szkousci nágio ino z—recsjou dene:
"Prijátel! ednomi ti prevecs szí deeski,
Zató namejním jazs nadvoje te vszejstí."

Tak je vesino Jancsio rávno kak je pravo,
Z—edním szekájom na dvoje ga razpravo;
Na dvá tála szpádne Z—konya nyegvo tejló,
Na szvejti véc etom nigdár nede cejló.

Tou vidísvi tórkli, rozsjé tá lúcsio,
I steri kak more, tak nágio bezsio;
Bejzsalí bi esce dneszén z—mocsjov, v—szlilí.
Csi jh huszárje bi vszej nej szpolouvilí.

Djáli szo je vougri na té sors kak ove,
Kapali szo tórkli, kak glavé makove.
Zse li eden bezsi, té láda nájdúzse,
Opázi ga Jancsi i zanyim z temi recsni vdaro:

Té pa je bio rávno szín tórszkoga baso,
Vu nárocsaj nika bejlóga je drzso,
Hesi je bíjla eto francuskoga krála,
Vu omedletoszti nika je nej znála.

Dúgo tít Jancsi, pokécs ga je zgrabó,
"Csákaj! v tvojoj vóri tou nyemi je pravo—
Sztoji, taki naprávim vrátá ti szkouz tejlá,
Na stere de dúsa v—pekeo ti letajla."

Ali szín baso bi lekaj li nej sztano,
Csi kony nyegov nebi podnyim v—gúbe szpadno?
Vkpj je szpadno bogme, vódao szvojó paro,
Vért pa nad Jancsija z temi recsni vdaro:

"Miloscsa, miloscsa, vítész plemeniti!
Oh proszim te, szmilúj mojoj zse mladoszti;
Rávno kak ti i jazs szitki zse radújem,
Vszo moje bogásztvo rad tóbi áldújem."

"Zdrzsi szí vsze ka más,
Véjm od rouke moje mrv,
Poberi zse zé i povej tvó,
Ka kak blázno lúdzstvo v
Dale príse

esjitek tvój neréden,
jiti nej szí vrejden.
jmi rodi,
rouparsztvi obhodi."
ztni keden.)

Lejpo Zarocsenyá

Gosztzenyé

Premínouco szoboto szta Miss
Mary Gergár 722 Laufer Ave.
Bethlehem, Pa., i Charles Berke
Cleveland Ohio, drszala szvoje
zarocsenyá na blízsnýo zsenítev.
Pri tom nyidva sztopáji je lejpi
sereg mládi devojki i junákov bí-
lou navzousci kí szo nyima od
devojsztva i junastva szloboud
jemati pomágali. Miss Mary Ger-
gár je pri etoj prilíki od szvo-
jega mladoszenca eden lejpi gyé-
mántni prsztan dobila.

Vszí mladénci szo zse do kéz-
ne nousci vu sírkóji dobroj vouli
veszllí i zseleli mládómi pári na
prízestznost veszéli i blázsení
dúgi zstitek.

Navzousci szo bíli med vécsmí
szledésci mládi deeski i devojke:
Miss Irma Duh, Miss Sadie Duh,
Miss Theresa Duh, Stephen Duh,
Miss Della Bogar, Kalman Ban-
ko, Miss Anna Korpics, John An-
drew, Miss Mary Keresmar, Paul
Kish, Miss Anna Keresmar, Les-
lie Polgar, Miss Mary Horvath,
Leslie Koczen, Miss Mary Kol-
más, James Sastores, Miss Irma
Sever, John Sinsack, Katherine
Kish, Frank Ciffer, Miss Helen
Kovacs, Stephen Ballek, Alex
Luther, John Verban, Joseph
Ballek, Louis Pinter, Irving Ba-
yer, Stephen Gergár, Charles
Augustine, Earnest and, Derso
Peesek.

GLOBE THEATRE

4th & WYANDOTTE ST. BETHLEHEM PENNA.

POPOLDNEVI 2.15 VECSÉR 6.30—8.45

V PÉTEK I V SZOBOTO

Prveji szvejta tesko bítja champion

JACK JOHNSON

vu kázanyi szvoje telovne mousci i vu bítji i
mocsnom probanyi z
TONY YOUKONIS
poénáním grobíjánóm
STIRI DRÚGE SZPEJVNÉ DJÁNYA

"BROTHERS"

CORNELIOUS KEEFE, BARBARA BEDFORD

v Pondejlek, Tork, Szrejdo
Dupliski lejpi program
"GUILTY" WITH ALL STAR CAST
"THE NIGHT BIRD"
REGINALD DENNY

FEDERAL RADIO

The only licensed set using the new

222 A.C.
SHIELD GRID TUBE

DEALER

NÁJBOUGSO RADIO

esízstím glázsom i prelepoj
posztávi za fal cejno dobtie pri

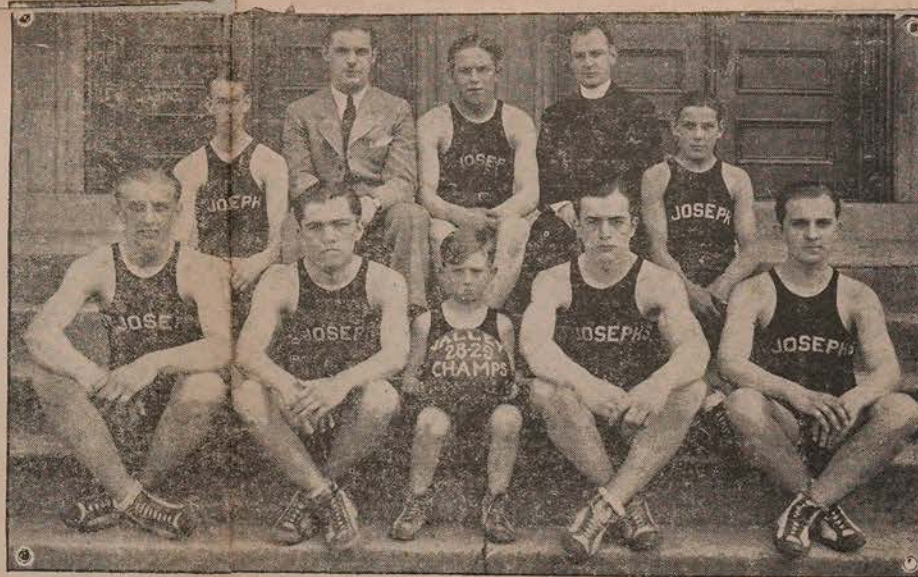
C. H. KRESSLY

434 Wyandotte St.
Bethlehem, Pa.
Dpřepto povecseráj. Phone 915

K ODAJI—Kameni hram z
szedmími hízsami, gymlo, kúr-
nyek, levoujve, szimba za koula
i 4 akere zemlé z tekousov vo-
douv. Přípravno za rece i pís-
csance pouvanye, pri velikoj
ceszti ½ májla od Hellertowna,
blízi Coke Works. Kí taki kúpi
fal dobi.

KELIKO ZSITKA VZEMEJO
KRAJ VMORCI?

Lúdomoreom vu velíki vára-
saj szpádne nájvecs lúdi za áldov.
Vu New Yorki je premínouce
leto z vszaki 100,000 prebíválcov
blízi 9 bílou po húdodelnikaj
vmorzjeni. Chicago je vu etom tá-
li doszta naprej; szkoro 15 vmor
sztva má na vszaki 100,000 lúdi.

ZTAREJSI BASKET BALL SPILARJE SZV. JÓZSEFA

Prvi réd—Kostelnik, Sukitch, Zko, (Mascot) Boligitz, Capt., Mathus.—Drúgi réd—Hopli (Coach), Kovacs, (Mgr.), Olay, Rev. Dominic, (Physical direct) Berger.

BASKET BALL SPILANYE SZV. JÓZSEFA SZLOVENSZKI MLADÉNCOV

Szv. Józsefa szlovenszki mlá-
déneci szo letosnye szvoje spíla-
nye z jáko lejpoj szrecsov szkle-
noli. Spílalí szo 26 krát, z steri
szo 23 gvínali i tak za dobíli
Championship vu Lehigh Valley
Zgíblene trí spíle, stere szo
bíle: Temperance Aces, Catholic
Sokol i Business College, szo nej
zsnýihove szlaboszti zhájale. Na-
pravíli szo vu vszej spílaj 862
píknyí, naszprotnicke szamo 583.

Za najbougsega spílara zse je
szkázó "Peanuts" Berger, kí je
nájménsi mednyimi. Boligitz,
Sukitch, Gorman, Kostelnik,
Prelets szo vszi lejpoj spílalí.
Velíka hvála zse dosztája Joe

dplíja kí je esúdnó dober vodi-
bílo.

gle Spíle Szo Vu Szledécsem
Rédi Tekle Doli:

v. József	" 34 Business Colléje	16
" 45 Easton "Y"	24	
" 29 Nazareth Inter.	9	
" 18 Troop 12	17	
" 45 Martins Creek	20	
" 36 Stroudsburg 'Y'	33	
" 27 Easton Kaplan	14	
" 28 Temperance Aces	26	
" 35 Catholic Fivé	8	
" Easton Memorial	16	
" 37 St. Matthews	31	
" 18 National Sokol	12	
" 28 Catasauqua	24	
" 45 Northampton	34	
" 18 St. Ursala J. V.	9	

" 37 Community	23
" 42 St. Peters	20
" 19 Temperance Aces	24
" 26 Cath. Sokols	28
" 23 Temperance Aces	17
" 33 Easton Memorial	31
" 30 Business College	33
" 35 Cath. Sokols	33
Championship (Spile)	862

Szv. József	" 49 Allentown C. C.	11
" 32 Salvation Army	26	
" 52 St. Peters	25.	

Vkúper 862	583
NAPRAVILI SZO:	
Berger	304
Boligitz	158
Sukitch	97
Hopli	89

Kostelnik	77
Gorman	75
Preletz	17
Korpics	15
Mathus	14
Charni	14
Olay	2
862	

22 AKEROV FARMA

vu lejpom meszti, pouleg ceszté,
stera z Leithsville vu Richland-
town pela, vu Flint Hill-i. Far-
ma je jáko prípravna za kokousi
i zelenýe pouvanye. Zvedávati
pri Stanley H. Peters-i, 311
Washington Ave., Hellertown,
Pa. Phone 4539.

Naznánye! Naznánye!

VAM DAM, KA SZO
NOUVE SZPROTOLEJSNE

ino letne Minte ino Stofi z daj notriprisli.

Fak, esi vam je potrejbno, poiscesite nazs gori za Nou-
ve Oblejke volo.

PRÍDTE, ALI ZOVTE GORI

John Horváth SZABOULA

530 E. 4th St. BETHLEHEM, PA.
Phone 2779.

Mí esízstím vszakeféle moske i zsenzské oblejke.
Gvant nej szamo ka pejílamó bezgo nouvo formó nye-
mi dámo. Stero oblejko na nase rouke dáte, jo tak
dobíte nazáj, da bi nouva bíla.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912.

Of Szlobodna Reics (Free Word) publishing weekly at Bethlehem, Pa., for Apr. 1, 1929 State of Pennsylvania) ss.

Before me Notary Public in and for the State and County aforesaid, personally appeared Kalman Banko and Stephen Banko who having been duly and says that they are the Editors and Publishers of the Szlobodna Reics (Free Word) and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management, etc. of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 443, Postal Law and Regulation, printed on the reverse of this form to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:

Kalman Banko and Stephen Banko, Editors and publishers, 720 E. 4th St., Residence: 1124 Russell Ave., Bethlehem, Pa. Managing Editor: None. Business Manager: Louis J. Bugel, 1350 6th St.

2. That the owners are: (Give names and addresses of individual owners, or if a corporation, give its name and the names and addresses of stockholders owning or holding 1 percent or more of total amount of stock.)

Kalman Banko and Stephen Banko, 720 E. 4th St.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 percent or more of total amount of securities are: (If there are none, so state.) None.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholders or security holders appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the persons or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona-fide owners; and this affiant has no person to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by them.

Kalman Banko and Stephen Banko. Sworn to and subscribed before me this 17th day of April 1929.

(Signed) Charles Greenstein, Notary Public.

My Commission Expires the first Monday of January 1934. (Seal.)

Szlovenszke Noine

Kak je odzgoraj pervidno, ete nase novine tou ime tudi noszijo na eseli svojem zapisano i nemoramo zamuditi, zdaj na ednok notrizglasziti szlovenszkomi ljudszvi i vszejm prijatelom naroda szlovenszkoga, ka nasi novin pravo ime de eto szpodanye: SZLOVENSZKE NOVINE.

Jedine z etim nasim pravim imenom szmo esce dnezz nej mogli—pa znabiditi esce eden, ali dva mejszeca nemo mogli v dati novin nasi, ar postinszkoga falejszega razszirjavanja na eto ime esce nemamo pri rokaj; brez toga bi pa nazs po postu posiljane jako obscitno tezszi.

Za toga volo pa tazngledanye i odpisecsejnye proszimo od szlovenszkoga lidsztva, esi nase novine zdaj edno kratko vrejmen dvojnje ime noszijo.

Na premenenje imena nazs je tou nadignoto, ka pod Szlobodna Reics imenom je vnogo nasi szlovenszki bratovje i szesztr vj persouni, vj postenjej i esce veskrat vj telovnoj vrejdnoszti i naprejdenjny tidi napadano bilou. Etaksa dela pa mi o szoudimo i odvrzsemo. Nikoga privatno i personzko delo nidar nemo razkapali. Nikoga nemo ospotavali i nej ogrizavali. Niksi privatni cijlov nero szljazili na vkupni zselejny rovaz. Vszig dar mo szamo szlovenszkoga lidsztva vkupne potrebj esine i zselejnya podperali mo sze za nye bojuvali. Nes cil je, rziisi dati kak vrbaj szest?—tke sze szamoni ti nevidi, tou drugomi neesini!

Proszimo vszj, vszi szlovenszki nasi bratovje i szesztre, podperajte nazs v etom goridzani nasem, naj nazs cil doszgnoti i za sztalnoga djati mogocsi bodemo.

PLACSAJTE NAPREJ NA SZLOVENSZKE NOVINE!

Vszakoj szlovenszkoi hizsi je potrejno, naj Szlovenszke Novine ma, ar te novine nej szamo, ka racsun dajo od vszega znarenitoga dela, stero sze med szlovenami zgodi, nego tak za starejse, kak za mlajse takse esteny tidi prineszjo, stero mo z lisnosztoj esteli i z steroza sze i kaj potrejnoga navesimo.

BOUG DAJ DECA!

Trejzika Francek, pa Bela szo mi vozracsinati, ka je v Pisteka i Mariske familiji szedmero decu bilou, stizje pojbie i tri deke. Tim trejm zdaj eto pripovezst povejm: Dva oeseva i dva szina szo sli polovini, sztrejzili szo tri zavce i donok je vszaki ednoga prineszo domou. Kak je tou bilou mogouese?

PROSNYA K-VSZEJM AMERIKANSZKI SZLOVENSZKE NOVINE... Szlovenszke Novine... Vszakoj szlovenszkoi hizsi je potrejno, naj Szlovenszke Novine ma, ar te novine nej szamo, ka racsun dajo od vszega znarenitoga dela, stero sze med szlovenami zgodi, nego tak za starejse, kak za mlajse takse esteny tidi prineszjo, stero mo z lisnosztoj esteli i z steroza sze i kaj potrejnoga navesimo.

Bethlehemszki Szlovenszki leliko doprineszjo v Stari Szlovenszki Novin, v mejsztaj szvoutszi Szlovenszki naj poisejzo gori eti imeni nase zavupnike i primj, za naj narozito i od naprej pi nyugto proszijo odny.

Palmerton, Pa. DONCSEZ Jozsef

New Brunsvick, N. J. FLISZAR IVAN

Pageton, W. Va. TORNAR Jozsef

Allentown, Pa. FRANK ANDREJCS R. F. D. No. 2

Bethlehem, Pa. Joseph Goszpod 808 1/2 Evans St.

Perth Amboy, N. J. ERNO KRANYECZ 620 Johnstone St.

Easton—Freemansburg, Pa. STEPHEN JOSAR R. F. D. No. 3 Box 142 Easton, Pa.

Pittsburgh, Pa. George Buseck 1102 High St.

Elizabeth, N. J. Frank Gombotz 402 Bond St.

NAZNANIJE

OSTITELOM SZLOVENSZKI NOVIN

Od veez sztranzov-tak v piszmi, kak z recszouv—nam je bilou zse goridano tou pitanye: Jeli tiszto naprej placsilou, stero szo nikaki na prvejso Szlobodna Reics meli i stero je esce nej dolipreteklo, mi tudi notri szpoznamo, ali nej?

Na eto pitanye je nas odgovor eto: Szlovenszki Novin reditelstvo i zdajsnj lasztniki za z prvejsov Szlobodna Reicsjev nikaksega vkipeprikapcsenya nej meli. Lasztnik tej novin je odhajao na vszej ludi pravice pputi, od sterec veez nazaj prihajanya nega. Stamparja je veez, kak dva mejszeca na odaji bila vezdajsnje lasztnike je ravno, szamo tou delo nadigivalo dol kcpiti tou stamparjjo, ar szo obscstili, ka amerikanszkomi szlovenszkomi lidsztvi je potrejno dati veez duzevne hrane, kak ovam ma priliko vzsivati, ar ovak nasi oesakov lubleni jezik, steroza goridzszti je nasa osztra dzsznoszt, vj kratkom vrejmenj vmerje med amerikansztri szlovenami. Vezdajsnjny szlovenov deca, esi nedobijo nika laksega z-terim bi szii duzo nasztili, vj szlovenszkoi jeziki te nigdar nedo niti guesail szlovenszkoga jezika, nej pa ka bi esteli, ali piszali vj tom jezili.

Zsalozsno je bar, ali nej szmo vj taksem vrejdnosztnom polozszaji, ka bi tiszte dugje mogocsi bili notri szpoznati, steri szo prvejso Szlobodna Reics tezsili. Odpisecsejnye proszimo zato od vszej oni estitelov Szlovenszki Novin, ki szo v tom deli prilozszni, gda tou moremo voznglazsziti ka: Prvejszega naprejplacsilou mi notri szpiznati nemoremo ar nase novine, stero do zse vj najkracissem vrejmenj eto jedino ime noszile: SZLOVENSZKE NOVINE, szo edne od Szlobod-

na Reics-i nej viszecsse novine. Vszakomi naprejplacsilouki de zse od tisztoza dneva racsunalo naprej placsilou, steri den tou doprineszjo. Vszejm onim, ki szo do etoga hipa esce nej nieli prilike naprejplacsilou notriposzlati, ali novine zato vdbalajo, mo od marciana 1-ga racsunali naprejplacsilou.

PROSZIMO VASZ SZLOVENSZKI BRATOVJE I SZESZTRE, za szlovenszkoga vkupdrszanya i za szlovenszkoga reeal osznavlanya volo: placszajte naprej na SZLOVENSZKE NOVINE!

—No boter, kak vam je prvinouco nedelo gosztseny vj vdarilo.

—Jako dobro; szamo gda szem vgojdnou domou prisao, szem szii talijane najszo vj hrani.

—Kak je tou meglo bidti?

—Tak, ka szem vj edno taljanszko hizso zabloudo i zacsno szem sze stuktati, ka je tou moj hram.

Dnezz niksi veszeli obriz kacsate; komi sze radijete?

—Tom, ka je zseza stio potrla na meklej.

—Kak vam tou more veszelje bidti, vejme te pa szamo vodjanye meli.

—Tou me veszeli, ka ga je zdaj ednouk nej na mojem hrbti potrla.

OSTIMO SZLOVENSZKE NOVINE!

Za pizsma pizszati paperje i koperte

z imenom i z atreszom vasim. SZE ZOSTAMPAJO I ODAMO SZAMO ZA

75c.

50 paperev gladku, ali redati i 50 kopert z dobre vrszete papera.

Zapovejte szii zdaj vj STAMPARIJI SZLOVENSZKI NOVIN

720 E. 4th Street Telephone: 4912 Bethlehem, Pa.

LEJPI HRAM NA ODAJO. Na Fret Crossingi je eden lejpi hram.—steri ma 4 hizse i kuhnyo i 12 lotov szlisi knyma,—na odajo. Cejna szamo \$3,500. Glasziti sze pri Louis Kilaronyi R. F. D. No. 60 Box 190, So. Allentown, Pa., ali v Stampariji Szlovenszki Novin 720 E. 4th St. Bethlehem, Pa.

SZLOVENCII! Csi namejnite HRAME ali FARMO kupiti, ali esi hram, ali farma esete odmeniti; poisesite me gori, jazsz vezefele farme mam vj dobri meszatej. LOUIS BERGER 551 North Jordan St. Allentown, Pa.

BALLEK'S HOTEL Gde sze dobijo HIZSE, ZA VODATI. na dni, ali kedne, Stephen Ballek Lasztnik 501 E. 4th Street Bethlehem, Pa. PHONE 478

Szlovenszki Szodas REDI VSZE FELJE SZODER PA NABOGSI SZELCER. CSI VAM JE POTREJENO NA DOBRO PITVINO, OBRNTE SZE NA ETE ATRISZ!

Frank Banko 806 E. 4th St. Bethlehem, Pa. Telephone, 1609

TONY ZAVACKY Najbousi i pri szlovenaj najprijetnejsi CSREJVLAR REDI I POPRAVLA vszefele obitel vj maj kracissem vrejmenj i za najfalejso placso. Poiscsite me gori postuvani szlovenye. 728 E. 4th Street. BETHLEHEM, PA.

MAJESTIC HOTEL William Huk Lasztnik 600 E. 3rd Street BETHLEHEM, PA. Phone 3974

PRVO SZLOV. BRATOVCSINE BE-TEZSNE POMAGA-JOCSE DRUSTVO VU AMERIKI. Csesztnice Maternoga Drustva vu 1929. Leti.

Predszednik, Stephen A. Strauz. Szekretar, Stephen Persa. Podszednik, George Donsesz. Pejneznik, J. J. Kertsmacz. Notarosz, John Koczén. Paznik, George Konkoties, Jr. Racsunye Pogledajocsi,

Frank Lepoa. John Kousz. i Adam Kereszmar. Betezsne poglednice: Leopold Balazs i Lajos Fliszar. Zvon toga 12 Direktorov.

GLASZTE VU SZLOVENSZKI NOVINAJ Csi mate kaj k-odaji, esi kaj sesete kupiti, esi vam delavca trbej, ali esi delo isesete; te cijle jako leliko doszgnete, esi vj Szlovenszke Novine edno razgla szivanye date.

OSTIMO SZLOVENSZKE NOVINE

Szlovenszki Szodas REDI VSZE FELJE SZODER PA NABOGSI SZELCER. CSI VAM JE POTREJENO NA DOBRO PITVINO, OBRNTE SZE NA ETE ATRISZ!

Frank Banko 806 E. 4th St. Bethlehem, Pa. Telephone, 1609

TONY ZAVACKY Najbousi i pri szlovenaj najprijetnejsi CSREJVLAR REDI I POPRAVLA vszefele obitel vj maj kracissem vrejmenj i za najfalejso placso. Poiscsite me gori postuvani szlovenye. 728 E. 4th Street. BETHLEHEM, PA.

Conroy's Hotel HIZSE ZA VODATI, na dni, ali na kedne. JOSEPH BALLEK Lasztnik 701 Evans Street SO. BETHLEHEM, PA. Telephone 341